

C.E.S.E. FRANTA

Consiliul Economic, Social și de Mediu al Franței

***CONSEIL ÉCONOMIQUE, SOCIAL ET
ENVIRONNEMENTAL***

CESE - CONSEIL ÉCONOMIQUE, SOCIAL ET ENVIRONNEMENTAL

FISA DE STUDIU

1. Numele institutiei:

Consiliul Economic Social si de Mediu

CONSEIL ÉCONOMIQUE, SOCIAL ET ENVIRONNEMENTAL

2. Date de contact

9, Palace d'Iena,

75775 Paris cedex 16

Tél : 01 44 43 60 00

Fax : 01 44 43 61 87

3. Definirea rolului si pozitiei (la nivel legislativ)

A treia adunare Constitutionala a Republicii, Consiliul Economic, Social si de Mediu este singurul organism consultativ unde reprezentantii tuturor fortelor economice, sociale si de mediu se pot intalni pe picior de egalitate sa isi exprime liber la o tribuna oficiala, punctele lor de vedere. Componenta si modul de numire a membrilor sai garanteaza independenta sa, si relizarea unei munci autonome si eficiente.

Palatul de Jena, sediul Consiliului Economic, Social si de Mediu este de asemenea unul dintre Palatele Nationale in care virtutile de dialog, concentrare si de schimb sunt in mod constant afirmate.

Daca un Consiliu pentru comert a fost infiintat de catre Henri al IV-lea Consiliul Economic, Social si de Mediu isi are originea intr-un curent de idei nascut la mijlocul secolului al XIX-lea, favorabil unei reprezentari organizate a fortelor economice si sociale.

Dupa Primul Razboi Mondial, syndicatele au sustinut cu fermitate crearea unei astfel de adunari: in 1919, Leon Jouhaux va prezenta proiectul pentru infiintarea Consiliului National Economic de lucru, care va vedea lumina zilei abia in 1925, sub numele de Consiliul National Economic.

Constitutia Republicii a IV-a a creat in **1946** Consiliul Economic. Jouhaux ii va fi presedinte iar Emile Roche ii va fi successor intre 1954-1974. Dupa Gabriel Ventejol 1974-1987, presedentia va fi asigurata timp de doisprezece ani de Jean Matteoli, din 1987 pana in 1999 si apoi de catre Jacques Dermagne 1999-2010.

Incepand cu 16 noiembrie 2010, Consiliul Economic, Social si de Mediu, are ca presedinte pe Jean-Paul Delevoye.

Constitutia ofera Consiliului mijloacele sa-si afirme independenta si rolul sau reprezentativ pe langa Parlament si Guvern.

In 1958 Constitutia Republicii a V-a confera un titlu specific Consiliului Economic si Social. In cele din urma Legea Constitutionala nr. 2008-724 din 23 iulie 2008 pentru modernizarea institutiilor din cea de-a V-a Republica schimba numele Adunarii, devenind astfel Consiliul Economic, Social si de Mediu si institutia isi extinde in mod semnificativ rolul de sesizare si misiunile, limitand totodata si numarul de membri la cel actual, adica 233.

Consiliul este asadar, o adunare constitutionala, ceea ce garanteaza independenta sa vis-a-vis de puterile statului, cea legislativa si cea executiva. Este o adunare reprezentativa compusa in principal din membri numiti de catre organizatii socio-profesionale nationale, o adunare consultativa pozitionata in cadrul Guvernului.

Statutul Consiliului Economic, Social si de Mediu este definit de titlul no. 11 al Constitutiei din 1958. O lege organica fixeaza misiunile, componenta, organizarea si functionarea CESE. Diverse decrete precizeaza continutul legii pe punctele importante: desemnarea membrilor, organizarea sectiunilor, regimul administrativ si financiar.

Consiliul este de asemenea o adunare constitutionala, ceea ce garanteaza independenta vis-a-vis de puterea legislativa si de cea executiva.

Cine poate sesiza CESE?

Consiliul Economic, Social si de Mediu poate fi sesizat de Primul Ministru.

Este obligatoriu ca toate proiectele de lege sa aiba o programare cu caracter economic, social si de mediu ce poate fi asociata cu elaborarea lor. Primul Ministru poate de asemenea sa sesizeze Consiliul pentru proiecte de definire a orientărilor multianuale pentru finanțele publice, proiecte de lege, ordonante si decrete cat si pentru propunerile de lege care intra in aria lui de competenta.

Consiliul poate de asemenea sa fie consultat pentru toate intrebarile cu caracter economic, social si de mediu, de catre Presedintele Adunarii Nationale sau de catre Presedintele Senatului.

Consiliul se poate autosesiza si poate apela la atentia Guvernului si a Parlamentului cu privire la reformele necesare. In acest cadru, avizul Consiliului Economic, Social si de Mediu este transmis Primului Ministru, Presedintelui Adunarii Nationale si Presedintelui Senatului. Avizele Consiliului sunt publicate apoi in Monitorul oficial.

In sfarsit, CESM poate fi sesizat prin petitii in toate problemele cu caracter economic, social si de mediu de catre cetateni. Petitia trebuie sa fie semnata de cel putin 500 000 de persoane majore (de nationalitate franceza sau rezidenti) si este adresata unui

mandatar unic anume Presedintele consiliului. Biroul Executiv al CESM se pronunta asupra admisibilitatii sale in termen de 1 maxim un an.

Consiliul trebuie sa se pronunte asupra avizului in plen cu privire la problemele ridicate de petiții si asupra admisibilitatii lor și asupra acțiunilor ce vor fi luate.

4. Misiunea organizatiei

Adunare consultativa cu competente generale, Consiliul Economic, Social si de Mediu si-a largit competentele si misiunea odata cu reforma Constitutionala si odata cu promulgarea legii organice n° 2010-704 din 28 iunie 2010.

CESM este investit cu cinci misiuni principale:

- Sfatuieste Guvernul si Parlamentul si participa la elaborarea politicilor economice, sociale si de mediu.
- Promovarea prin membrii sai, a dialogului intre categoriile socio-profesionale in care preocuparile diferite la origine se apropie in abordare prin elaborarea de propuneri de interes public;
- Contribuie la evaluarea politicilor publice cu caracter economic, social și de mediu;
- Promovarea dialogului constructiv și a cooperarii cu organismul consultativ instituit din cadrul autoritățile locale și cu omologii săi europeni și străini;
- Implicarea in procesul de informare al cetatenilor

5. Structura membrilor

Cei **233 de membri** se repartizeaza dupa cum urmeaza:

- **140 de membri în cadrul dialogului economic și social**, dupa cum urmeaza:

- 69 reprezentanti ai salariatilor
- 27 reprezentanti ai intreprinderilor private industriale, comerciale si de service
- 20 reprezentanti ai fermierilor si activitatilor agricole
- 10 reprezentanti ai artizanilor
- 4 reprezentanti ai profesiunilor liberale
- 10 personalități calificate (experti), alese pentru experiența lor în domeniul economic, inclusiv două din companii publice și un reprezentant al activităților economice franceze în străinătate.

- **60 membri în cadrul coeziunii sociale și teritoriale și ai asociațiilor**, inclusiv:
  - 8 reprezentanți ai economiei reciproce, de cooperare și de susținere non-agricole
  - 4 reprezentanți de la asociații de reciprocitate (mutualité), cooperative agricole de producție și prelucrare
  - 10 reprezentanți ai asociațiilor familiale
  - 8 reprezentanți ai asociațiilor și fundațiilor;
  - 11 reprezentanți ai activităților economice și sociale a departamentelor de peste mări și regiunile, comunitățile de peste mări și Noua Caledonie;
  - 4 reprezentanți ai tinerilor și studenților;
  - 15 personalități calificate (experti), alese pentru experiența lor în domeniul social, cultural, sportiv și științific, din sectorul locuințelor sociale sau datorită muncii lor pentru persoanele cu handicap sau pensionarilor;
- **33 membri cu titlul de conservare naturii și a mediului:**
  - 18 reprezentanți ai asociațiilor și fundațiilor care activează în domeniul conservării naturii și a mediului
  - 5 personalități calificate (experti), alese pentru expertiza lor în domeniul mediului și a dezvoltării durabile din care cel puțin trei conduc companii de top cu activitate semnificativă în aceste domenii.

6. Cum se desfășoară lucrările Adunării generale a membrilor

Adunarea Generală a CESM se întâlnește cel puțin o dată pe lună, după sesiunea Biroului Executiv. În caz de nevoie, se pot convoca lunar una sau mai multe sesiuni extraordinare ale AG și/ sau ale Biroului Executiv, la cererea Președintelui, a Biroului Executiv sau atunci când Consiliul primește o solicitare de aviz de urgență din partea Primului Ministru, Adunării Naționale sau Senatului. Pentru a fi constituțională, la AG trebuie să fie prezenți cel puțin 2/3 din membrii Consiliului. Membrii guvernului sau solicitanții de avize pot participa la ședințele plenului, pentru a aduce clarificări cu privire la solicitările de avize, studii sau analize.

Misiunea principală a AG a CESM este discutarea și finalizarea avizelor pregătite de comisie, pentru a fi înaintate instituțiilor solicitante.

Mentionăm faptul că 92% dintre legile statului francez sunt orientate spre avizare de către CESE. 90% dintre ele ajung să fie avizate și orientate în direcția corespunzătoare și devin și legi.

În cazul în care avizele nu sunt votate în unanimitate, la fiecare punct, diferențele de opinie sunt consemnate detaliat în raport.

AG dezbate de asemenea, din proprii inițiativa o serie de teme considerate importante, din domeniul economic, social sau de mediu și propune elaborarea de studii, analize și avize, care sunt înaintate instituțiilor cu putere de decizie în domeniul politicilor sau reglementărilor legislative. Iată numai câteva exemple de tematici abordate în cadrul Adunării generale:

- "ENERGIA REGENERABILĂ de peste mări: LABORATOR pentru viitorul nostru"
- "PROTECȚIA SOCIALĂ: VIITORUL în Asigurări de Sănătate " - tema propusă de Secțiunea afacerilor sociale și sănătății

Sedintele AG sunt deschise publicului.

Cum colaborează Secțiunile (comisiile de specialitate) cu Adunarea Generală – fiecare secțiune primește din partea AG temele de studiu sau propunerile de reglementări sau politici aflate pe agenda CESH, pe care le dezbate și prezintă raportul AG.

Secțiunile pot propune teme pentru dezbateri generale, pot propune teme pentru alte comisii, sau crearea unor comitete speciale, comisii inter-sectoriale, teme de studiu în colaborare cu alte instituții etc.

7. Structura organizatorică internă (tehnică)

Biroul executiv – structura, reprezentare, numărul de persoane

CESH este administrat de către un Președinte, asistat de 4 Vice-președinți, 2 Chestori și Secretarul general.

Președintele, ales de către Adunarea Consiliului Economic, Social și de Mediu conduce lucrările. În acest scop el convoacă Biroul în care prezidează reuniunile și stabilește ordinea de zi. Convoacă de asemenea și sesiunile plenare.

Biroul executiv este organismul de conducere. Cuprinde 18 membri aleși în mod egal printr-un vot secret, în același timp cu Președintele. Patru sunt numiți vice-președinți, doi exercită funcția de chestor și patru sunt secretari.

Structura Bex este - 1 președinte, 4 vice-președinți, 2 chestori, 4 secretari, 6 membri, 1 secretar general. La întâlnirile BEX participă și 1 director al cabinetului președintelui.

Mandatul Președintelui și al Membrilor Biroului executiv este de 2 ani și jumătate. Convocat de Președinte sau la cerere de către o jumătate din membri săi, BEx decide lucrările Consiliului: poate opri ordinea de zi a Adunărilor Plenare, primește cereri de avizare sau de cercetare de la Guvern, propune persoanele cărora le este încredințată elaborarea de rapoarte și pregătirea proiectelor de avizare, fixează punctele asupra cărora își vor îndrepta atenția și fixează termenele limita.

Secretarul General este numit de catre Guvern in urma propunerii facute de catre Biroul Executiv, participa la deliberarile Biroului si, sub autoritatea Presedintelui, organizeaza lucrarile sectiunilor si dirijeaza functionarii care lucreaza in cadrul serviciilor.

8. Sectiunile de specialitate - Comitetele de lucru

Sectiunile sunt formatiuni obisnuite de lucru din cadrul CESM. Fiecare sectiune este compusa din 27 pana la 29 de consilieri desemnati de catre Biroul executiv la propunerea Grupurilor.

Sectiunile sunt insarcinate cu pregatirea studiilor si proiectelor de avizare, fiecare in aria sa de expertiza si care este definit prin decret.

Sectiunea Muncii si ocuparii fortei de munca

Sectiunea Muncii si ocuparii fortei de munca are competente in domeniul relatiilor de munca, al politicilor de angajare si de organizare, al continutului si al calitatii muncii, al conditiilor de munca si al drepturilor muncitorilor salariatii si liber profesionisti (self employed), al formarii profesionale pe toata durata vietii.

Sectiunea Economiei si Finantelor

Sectiunea Economiei si finantelor are competente in domeniul politicilor economice si financiare, are indatorirea intocmirii **Raportului anual privind situatia economica din Franta**. Se ocupa cu **analiza repartizarii si evolutiei venitului national**, cu informarea economica si financiara, cu probleme legate de economii si de credite, cu sistemul bancar si cel al asigurarilor, al finantelor publice si al fiscalitatii.

Sectiunea pentru Agricultura, Pescuit si Alimentatie

Sectiunea pentru agricultura, pescuit si alimentatie are competente in domeniul agriculturii, al lumii rurale, al economiei sociale agricole, al pescuitului maritim si de cultura, al padurilor si lemnului, al securitatii si independentei alimentare, al industriei agroalimentare si al productiei agricole non alimentare.

Sectiunea pentru Educatie, Cultura si Comunicare

Sectiunea pentru Educatie, Cultura si Comunicare are competente in domeniile formarii initiale, al orientarii si inserarii tinerilor, al invatamantului superior si al cercaterii, al cetateniei, al accesului la drepturi, al societatii de informare si difuzare a cunostintelor, al activitatilor culturale.

Sectiunea afacerilor sociale si pentru sanatate

Sectiunea afacerilor sociale si pentru sanatate are competente in domeniile demografiei, al familiei, al protectiei sociale, al sanatatii, al prevenirii, al solidaritatii, al actiunii sociale de excludere.

Sectiunea amenajarii durabile teritoriale

Sectiunea amenajarii durabile a teritoriului are competente in domeniile descentralizarii, al dezvoltarii regionale, al planificarii organizarii teritoriale, al dezvoltarii locale si al amenajarii teritoriale, al urbanismului si al locuintelor, al echipamentelor colective si de transport.

Sectiunea afacerilor europene si internationale

Sectiunea afacerilor europene si internationale are competente in domeniile de cooperare si de ajutor al dezvoltarii , al chestiunilor bilaterale si al chestiunilor legate de popoarele migratoare, al chestiunilor europene si al relatiilor cu institutiile internationale si al Uniunii Europene, si al francofoniei.

Sectiunea pentru Mediu

Sectiunea pentru Mediu are competente in domeniul protectiei si valorizarii mediului, al schimbarii climatice, al biodiversitatii, al marii si oceanelor, al tranzitiei energetice al riscului de mediu, al calitatii habitatului.

Sectiunea activitatilor economice

Sectiunea activitatilor economice are competente in domeniul materiilor prime, al energiei, al industriei, al comertului, al artizanatului, al serviciilor, al economiei sociale, al productiei si consumului, al protectiei consumatorilor, al cercetarii si dezvoltarii, al inovarii tehnologice, al competitivitatii.

Grupul de la Agricultura

Organisme reprezentate: APCA (Assemblée permanente des chambres d'agriculture; Adunarea permanenta a camerelor de agricultura), FNSEA (Fédération nationale des syndicats d'exploitants agricoles; Federatia nationala a sindicatelor exploatarii agricole), JA (Jeunes agriculteurs; Tineri Agricultori), FNMA (Fédération nationale de la mutualité agricole, Federatia nationala a mutualitatii agricole).

Grupul artizanilor

Organisme reprezentate : APCMA (Assemblée permanente des chambres de métiers et de l'artisanat; Adunarea permanenta a camerelor de meserii si artizanat), acord intre UPA (Union professionnelle artisanale; Uniunea profesionala a artizanilor), Confédération nationale de l'artisanat, des métiers et des services; Confederatia nationala a artizanatului, a meseriilor, la Confédération de l'artisanat et des petites entreprises du bâtiment et la Confédération générale de l'alimentation en détail. (Confederația Artizanatului si companiilor mici de construcții și Confederația generala a alimentatiei în detaliu)

Grupul asociatiilor

Organisme reprezentate : Associations et fondations, Conseil national de la vie associative et la Fondation de France. (Asociatii si fundatii, Consiliul national al vietii comunitatii si al fundatiei din Franta)

Grupul intreprinderilor

Organisme reprezentate: acord intre MEDEF (Miscarea intreprinderilor din Franta), CGPME (Confederatia Generala a intreprinderilor mici si mijlocii), ACFCI (Adunarea camerelor franceze de comert si industrie), CJD (Centrul tinerilor lideri de intreprinderi)

Grupul Mediului si al Naturii

Organisme reprezentate: FNE, (France Nature Environnement), LPO (Liga pentru protectia pasarilor), fundatia Nicolas Hulot pentru natura si om, Liga Roc, Prietenii Pamantului Frantei, Surfrider Fundatia Europeana, RAC (Reteaua de actiuni climatice)

Grupul Mutualite (pentru reciprocitate)

Organisme reprezentate: Federatia nationala pentru mutualitate franceza (FNMF), un reprezentant al economiei solidare, care este desemnat de catre Ministrul insarcinat cu economia solidara.

Grupul organizatiilor studentilor si miscarilor tineretului

Organisme reprezentate: organizatii sindicale ale studentilor cele mai reprezentative, si tineri desemnati de Ministrul tineretului

Reprezentantii salariatilor

Grupul CFDT - Confédération française démocratique du travail (CFDT)
Confederatia franceza democratica a muncii

Grupul CFE-CGC Confédération française de l'encadrement, CGC (CFE-CGC)
Confederatia franceza de formare

Grupul CFTC Confédération française des travailleurs chrétiens (CFTC) - Confederatia franceza a muncitorilor crestini

Grupul CGT Confédération générale du travail (CGT) - Confederatia generala a muncii

Grupul CGT-FO Confédération générale du travail-Force ouvrière (CGT-FO) - Confederatia generala a muncii – Forta lucratoare

Union nationale des syndicats autonomes - Uniunea nationala a sindicatelor autonome

Fédération syndicale unitaire (FSU) - Federatia Sindicala Unitara

Union syndicale Solidaires - Uniunea sindicala Solidaritatea

Grupul de cooperative

Organisme reprezentate: Coop. de France, Confédération générale des sociétés coopératives ouvrières de production (Confederatia generala a societatilei cooperative lucratoare de productie); Fédération nationale des coopératives de consommateurs (Federatia nationala a cooperativelor de consumatori).

9. Eficienta activitatii

Mentionam faptul ca 92% dintre legile statului francez sunt orientate spre avizare de catre CESE. 90% dintre ele ajung sa fie avizate si orientate in directia corespunzatoare si devin si legi.

10. Alte forme de organizare a membrilor

Sunt create comisii ad-hoc pe diferite problematici.

11. Ce structuri consultative si-a creat Comitetul, ce alti actori sociali/ persoane au fost implicate in consultari si cum/ pe ce teme

Delegatiile

Delegatiile pot fi create in cadrul consiliului pentru studiul problemelor particulare sau pentru chestiunile care depasesc aria de competenta al sectiunilor. Exemple:

- Delegatia pentru prospectare si evaluare al politicilor publice
- Delegatia pentru drepturile femeilor si egalitate
- Delegatia de peste Mari